

Nr 213.

Av herr **Bondeson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 129 föreslagit riksdagen omorganisation av statens veterinärbakteriologiska anstalt.

I sitt den 6 februari 1943 avgivna betänkande rörande statens veterinärbakteriologiska anstalts omorganisation hade de sakkunniga om konsulenten för svinsjukdomar föreslagit, att den nuvarande arvodesbefattningen, som inrättats fr.o.m. budgetåret 1941/42, skulle omändras till en extra ordinarie befattning i lönegrad 24.

Konsulenten avlönas med ett årligt arvode, som vid befattningens inrättande fastställdes till 9 500 kronor och som sedermera, på grund av levnadskostnadsökningen, höjts till 10 000 kronor. Ytterligare skola för honom gälla vissa bestämmelser i civila icke-ordinariereglementet.

Till stöd för sitt yrkande om befattningens omändring till e.o. befattning anförde de sakkunniga bl.a., att denna därigenom i lönehänseende komme att jämföras med flertalet laboratorbefattningar å anstaltens huvudavdelningar samt den löneställning, som jämväl intoges av den nuvarande konsulenten vid anstaltens kastsjukelaboratorium. Enligt de sakkunnigas åsikt borde för konsulenten i svinsjukdomar gälla samma kompetensvillkor som för avdelningslaboratorerna och likaledes borde det, som anförts om sakkunnigutlåtande över sökandes kompetens beträffande avdelningslaboratorer, i motsvarande grad tillämpas med avseende å sökande till konsulentbefattning.

I sitt yttrande över sakkunnigförslaget har lönenämnden anført, att »nämnden funnit förslagen i betänkandet i allmänhet väl motiverade och präglade av återhållsamhet». Nämnden ansåg sig sakna anledning att ifrågasätta någon jämkning eller inskränkning i förslaget.

Statskontoret har beträffande konsulenten i svinsjukdomar yttrat, att då denne varit i verksamhet föga mer än ett år, statskontoret redan av denna anledning icke kunde tillstyrka hans placering såsom e.o. befattningshavare i 24 lönegraden.

Föredraganden har i sitt yttrande anført följande: »För de sakkunnigas förslag att ombilda arvodesbefattningen såsom svinkonsulent vid anstalten till en befattning i lönegrad Eo 24 kunna visserligen starka skäl åberopas, men med hänsyn till den korta tid ifrågavarande befattning funnits anser

jag i likhet med statskontoret, att med denna fråga bör kunna anstå ytterligare någon tid».

Ifrågavarande konsulenttjänst har, t.o.m. under den korta tid den varit inrättad, visat sig fylla ett för landets svinuppfödare länge påkallat behov. Detta framgår av att veterinärer och djurägare i allt större omfattning anlita konsulenten för råd angående sjukdomsbekämpande, stallhygien, utfodring m. m.

Bland konsulentens uppgifter ingår att efter större linjer medelst försöksverksamhet planera bekämpande av ännu icke utforskade svinsjukdomar. Sålunda utprövade konsulenten under år 1942 en effektiv ympningsmetod mot rödsjuka hos svin. Denna sjukdom har under de senaste åren visat sig bliva alltmera elakartad och smittsam, varigenom den även fått allt större utbredning inom landet. Sjukdomens ökade utbredning framgår måhända bäst av ökningen i rekvisitionerna av rödsjukenserum. Sålunda steg den enbart från anstalten rekvirerade kvantiteten serum från ca 300 000 kubikcentimeter år 1940 till ca 900 000 kubikcentimeter år 1942, trots svinstockens starka nedgång.

De av konsulenten införda ympningarna ha visat sig synnerligen effektiva vid rödsjukans förebyggande. Genom ympningarna har en hotande avsevärd beskattningsavvikelse undvikits varjämte även stora kostnader för behandling av insjuknade djur besparats djurägarna. F.n. pågå arbeten med en ytterligare effektivisering av ympningsmetoden, vilka givit synnerligen lovande resultat.

I konsulentens verksamhet har vidare ingått planläggning för ett mera allmänt bekämpande av den s.k. svinsjukan eller svininfluensan, vilken torde vara den inom landet mest utbredda och förlustbringande svinsjukdomen. Detta bekämpande har nu fortskridit så långt, att flertalet avelsbesättningar anslutit sig till detsamma, och betydelsefulla resultat torde vara att förvänta. Likaså ha åtgärder vidtagits för att bekämpa den s.k. nyssjukan.

Genom konsulentens hittillsvarande verksamhet har det även konstaterats, att bristsjukdomar hos svin — ej minst under nuvarande besvärliga utfodringsförhållanden — kräva stora förluster. Bl.a. har framgått, att de här ej tidigare uppmärksammade svinsjukdomarna på grund av A-vitaminbrist ha stor utbredning, men också att de torde kunna effektivt bekämpas.

En konsulentbefattning av detta slag kan göra den djurägande allmänheten den största nyttan, när den uppehålls av en tjänsteman, som är väl insatt i och förtrogen med sitt arbete genom såväl en längre vetenskaplig utbildning som även en långvarig praktisk erfarenhet och ingående person- och lokalkännedom.

Det är följaktligen ej endast önskvärt utan även ändamålsenligt och nödvändigt att ernå kontinuitet i konsulentarbetet, men en sådan torde icke

bliva möjlig, såvida icke konsulentbefattningen erbjuder tryggare anställningsförhållanden än f.n. En väl kvalificerad konsulent med normalt antal tjänsteår torde utan svårighet kunna söka och erhålla ett veterinärdistrikt, som i flertalet fall kan erbjuda avsevärt högre löneförmåner.

Sålunda kan nämnas att den nuvarande konsulenten avstått från att fullfölja ansökan till en avsevärt bättre avlönad tjänst. Detta skedde ej endast på grund av hans stora intresse för sitt nuvarande arbete utan även och framför allt på grund därav, att de sakkunniga föreslagit konsulentbefattningens ombildning till en e.o.-tjänst samt lönenämnden lämnat detta förslag utan anmärkning.

Det måste därför anses väl motiverat att tryggare anställningsförhållanden beredas innehavaren av ifrågavarande konsulentbefattning, då anstalten annars står inför utsikten att behöva med täta mellanrum återbesätta denna plats till men för arbetets effektiva bedrivande.

På grund av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 129 måtte besluta att, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag, omändra den nuvarande arvodestjänsten såsom konsulent i svinsjukdomar till en extra ordinarie befattning i lönegrad 24.

Stockholm den 17 mars 1943.

Lennart Bondeson.
